

Waarom vieren het Huis van Alijn en de KBOV feest op 2 mei?

- Het Huis van Alijn viert feest op 2 mei! Want dan is het exact 100 jaar geleden dat de Koninklijke Bond der Oost-Vlaamse Volkskundigen (KBOV) werd opgericht, die aan de basis ligt van de huidige museumcollectie met meer dan 100.000 stuks.
- De KBOV werd op 2 mei 1926 opgericht als 'Bond van Oostvlaamse Folkloristen' met als doel 'de studie der folklore te bevorderen'. Dit gebeurde met de aanleg van een collectie, een bibliotheek, de inrichting van tijdelijke tentoonstellingen en de publicatie van het tijdschrift 'Oostvlaamse Zanten'.
- Tot op vandaag zorgt de KBOV voor een waardevolle volkskundige bibliotheek boven de Katharinazaal op de site van het Huis van Alijn en blijft ze zich inzetten om de studie van volkskunde onder de aandacht te brengen van een breed publiek.
- Vanaf 1932 worden de collectiestukken permanent gepresenteerd in het Folkloremuseum in het Caermersklooster. In 1962 verhuist de collectie naar de huidige locatie aan de Kraanlei na een grondige renovatie van het gebouw door de stad. Het museum krijgt hierbij de nieuwe naam 'Museum voor Volkskunde'. In 2000 ondergaat het museum opnieuw een naamsverandering: het Huis van Alijn.
- Samen met de naamsverandering verruimt ook de focus van de collectie: voortaan wordt niet alleen in Oost-Vlaanderen verzameld, maar in heel Vlaanderen. Bovendien wordt ingezet op het verzamelen van dagelijkse cultuur tot op vandaag, waarmee de collectie actualiseert.
- Een selectie van de collectie is permanent te zien in het huidige museum. De overige collectiestukken worden volgens de regels van de kunst optimaal bewaard voor de toekomstige generaties en ingezet voor tijdelijke tentoonstellingen, bruiklenen, voor onderwijs en welzijnsprojecten.
- De collectiestukken zijn digitaal raadpleegbaar na afspraak in de Studio van Alijn. Een grote selectie hiervan is digitaal ontsloten via de website van het Huis van Alijn, Erfgoedinzicht en Het Archief.

Hoe is de collectie van het Huis van Alijn ontstaan en wat omvat deze nu?

- Het eerste geregistreerde object van de collectie die inmiddels meer dan 100.000 stukken telt, is een 'klossenwinder' uit hout. De klossenwinder werd gebruikt bij het winden van klossen voor kantwerk, in de volksmond ook een 'giet' of 'ezeltje' genoemd.
- De collectie uit de beginjaren bevat vooral objecten die getuigen van zogenaamde 'volkse kunst, gebruiken, geloof en overleveringen' die verdwijnen uit het 'moderne' stadsleven. Volgens de voorzitter van de Oost-Vlaamse Folkloristenbond, professor Paul De Keyser, zijn het objecten die 'de geest van het verleden leren aanvoelen' en 'als een balsem op onze hedendaagsche, al te sterk geprikkelde gemoederen, want alles is hier veel meer dan in de onrustige, roezemoezige stad, berekend op eenvoud, ingetogenheid, op kalmte en regelmaat.'
- De huidige collectie positioneert zich niet langer als een reactie op het zogenaamde 'moderne stadsleven', maar als een (t)huis van iedereen, gericht op een divers publiek. Als verkenning van hoe mensen wonen, eten, vieren, liefhebben en ontspannen, vanaf het einde van de negentiende eeuw tot op vandaag. Hiermee ambieert de collectie niet langer een 'remedie' te zijn, maar wel een gespreksstarter en een reden voor ontmoeting. Zo is de

collectie geen eindpunt, maar een beginpunt voor gesprekken en reflectie, over gisteren, vandaag en morgen.

- Sinds 1926 groeit de collectie van het Huis van Alijn gestaag aan, grotendeels via schenkingen. Deze schenkingen worden wekelijks spontaan aangeboden maar bereiken het museum ook op participatieve wijze, via gerichte oproepen in functie van tentoonstellingen en collectieopbouw. Zo verzamelde het Huis van Alijn bijvoorbeeld tal van vakantiekiekjes of trouwfoto's in het verleden of recenter, afbeeldingen van het uitgaansleven uit de laatste decennia.
- Deze schenkingen worden sporadisch aangevuld met de aankoop van waardevolle objecten. Zo beschikt het Huis van Alijn over een unieke circuscollectie met prachtige kostuums en attributen van Belgische circusartiesten. Zo verhinderen we dat waardevolle Belgische erfgoedcollecties naar private collecties in het buitenland verhuizen.
- De intussen meer dan 100.000 objecten, maar ook foto's, films en steeds meer digitale items documenteren de voortdurende veranderingen in het dagelijks leven, van het einde van de negentiende eeuw tot nu: evoluties in opgroeien, verzorgen, vieren, ontspannen en consumeren.
- Het Huis van Alijn legt aan de hand van de collectie herkenbare of verborgen betekenissen van objecten en verhalen bloot, verbonden met gewoontes, tradities en rituelen die herinneren aan een recent of verder verleden. Hiermee is de collectie niet zozeer een kwestie van archivering maar vooral van activering om mensen vandaag en morgen te verbinden, te bevragen en uit te dagen.

Wat mag het grote publiek verwachten naar aanleiding van deze bijzondere verjaardag?

- Om de verjaardag van de collectie en de KBOV te vieren trakteert het museum iedereen die op 2 mei jarig is op een gratis museumbezoek (mits vertoon van identiteitskaart).
- Vanaf 2 mei zijn in de hoofdtentoonstelling van het museum bovendien 10 bijzondere objecten uit 10 verschillende decennia uitgelicht, die het grote publiek vanaf 2 mei de komende maanden kan komen ontdekken.
- Ook de klossenwinder, waar de collectie mee startte, zal op 2 mei in het museum te zien en te ontdekken zijn.

Hoe zien we vanuit het Huis van Alijn de verdere evolutie van de collectie?

- De collecties worden in optimale omstandigheden geconserveerd, met aandacht voor preventieve conservatie, duurzame klimaatnormen en slimme, ecologische opslagindeling en gedeelde opslagruimte. Dit betekent onder meer duurzame en selectieve collectiekeuzes ondanks het grote spontane aanbod en de brede scope van de collectie.
- De collectie speelt in op de toenemende digitalisering van het dagelijkse leven met digitale strategieën die inzetten op een langetermijnvisie. Zo zoeken we in samenwerking met erfgoedpartners naar duurzame methoden om de snel evoluerende digitale cultuur te kunnen blijven bewaren, presenteren en ontsluiten, niet enkel voor vandaag, maar ook voor morgen en de toekomstige generaties.
- Het dagelijks leven wordt ook steeds diverser. Via participatieve projecten en samenwerkingen met tal van organisaties ambieert de museumwerking een reflectie te zijn van de superdiverse maatschappij in de collectie van het Huis van Alijn. Daarnaast gaat het

museum via onderzoek op zoek naar de lacunes en gevoeligheden in de collectie en zet het in op samenwerking met gemeenschappen en gedeeld eigenaarschap voor specifieke delen van de collectie (bijvoorbeeld de poppenspelcollectie).

- De collectie van het Huis van Alijn bevat bovendien nog meer dan datgene wat bewaard zit in de depots of uitgesteld staat in het museum. Het Huis van Alijn beschikt bijvoorbeeld ook over een unieke collectiebibliotheek: deze bevat objecten die graag worden aangeraakt! Ze staan ter beschikking van scholen en groepen om diepgaande of moeilijke gesprekken op gang te trekken. Het museum deelt hierbij graag professionele methodieken en ondersteuning op vraag.